

Quaresma 2012

«Fe, esperança i caritat, la "joia" del creient»

Torelló, 17 de març de 2012

1. Introducció:

- El perquè d'aquesta xerrada: Un suggeriment en el grup de lectors: parlar de la fe...
  - Pot ser una bona ocasió d'aprofundir el lema pastoral d'aquest curs "Volem viure i transmetre joia".
  - El lema ve de les conclusions de l'assemblea del 21 de maig passat. S'hi deia literalment en les "propostes per a tots i cadascun dels membres de la comunitat":
    - «12 Creiem que el més important és el testimoni personal d'amor que donem deixant-nos portar per l'Esperit del Senyor que és en nosaltres. Així evangelitzem. Volem transmetre joia. I això ens ha de disposar a participar en els grups i serveis que calgui.
- La comunitat ha de traspuar germanor i amistat; tothom s'hi ha de sentir acollit.
Res no ens ha de fer perdre l'esperança.
Que Rocaprevera continuï essent punt de referència.»
- Segurament que en el moment de decidir-lo en el Consell Pastoral Interparroquial es pensava molt en la situació social de crisi tan profunda que vivim. Expressava la voluntat de convidar des de la comunitat cristiana a aquella alegria de la qual diu Jesús: «ningú no us la prendrà» (Jn 16,22).
  - Crec que en el rerefons hi ha aquesta cita de l'evangeli de Joan.
  - Així, la xerrada d'avui pot esdevenir complementària de la de dissabte passat. Aquella sobre l'evangeli de Marc en general. Aquesta sobre l'evangeli de Joan en particular. I això és el que farem.
  - Ens servirà de guió una expressió de comiat de Jesús: el capítol 16 de Joan, els versets 19-23:

«Jesús sabia que volien interrogar-lo, i els digué: Vosaltres us pregunteu sobre allò que us he dit: "D'aquí a poc temps no em veureu, però poc després em tornareu a veure." Doncs us ben asseguro que plorareu i us doldreu, mentre que el món s'alegrarà. Vosaltres estareu tristos, però la vostra tristesa es convertirà en alegria. La dona, quan ha d'infantar, està afligida, perquè ha arribat la seva hora; però així que la criatura ha nascut, ja no es recorda més del sofriment, joiosa com està perquè en el món ha nascut un nou ésser. També ara vosaltres esteu tristos, però el vostre cor s'alegrarà quan us tornaré a veure. I la vostra alegria, ningú no us la prendrà. Aquell dia no em fareu cap més pregunta.»

2. Vosaltres us pregunteu..., plorareu i us doldreu..., estareu tristos... Ara vosaltres esteu tristos

- El context en què és escrit l'evangeli de Joan en relació als sinòptics.
- El context del capítol 16: el llarg discurs de comiat. Allà es plantegen les preguntes radicals de la vida humana i de l'opció de fe cristiana.
- Aquesta opció de fe és la que ha estat plantejada durant tota la vida de Jesús al llarg de l'evangeli:
  - Amb diàleg amb persones: Joan Baptista, Nicodem, la samaritana, el paralític, l'adúltera, el cec de naixement, Marta, Maria, Llätzer...

- Amb signes meravellosos: Canà, expulsió dels venedors del temple, guarició del paralític i del cec de naixement, multiplicació dels pans, caminar sobre l'aigua, resurrecció de Llätzer...
- Amb discursos i ensenyaments: llum del món, aigua de la vida, pa de vida, autoritat de Jesús, Abraham, el Bon Pastor...
- Però ara arriba el moment final, el Divendres Sant, el moment de la mort, el moment de la crisi.
- És el moment de:
  - les preguntes més transcendents,
  - el plor i el dol humà més profund,
  - la tristesa més antropològica.
  - Finalment la situació de crisi.
- La fe no ve "només" del que ha dit en l'evangeli, sinó que és "ara" quan és posada a prova: "Ara vosaltres esteu tristos"!
- Tot l'evangeli està ple de la tristesa que ve d'aquesta crisi que no es pot amagar. Fins i tot, l'ensenyament que allà hi ha és fruit de la consciència d'aquesta crisi i a la qual Jesús hi vol donar resposta (és escrit "al revés").
- El text ressalta una doble crisi:
  - La del Divendres Sant de la mort de Jesús.
  - La que estant vivint els creients –els primers cristians, la comunitat de Joan– perquè Jesús encara no torna ("veniu Senyor Jesús") i perquè estan essent perseguits, cosa que fa que la pregunta deixi de ser teòrica per esdevenir personal.
- La fe sempre viu en situació de crisi. La fe sempre es mou en un mar de preguntes. I en moments determinats aquestes es presenten amb més força.
  - Davant els divendres sants del món, que posen davant els ulls amb cruïda el problema del mal personal i estructural.
  - En els moments de crisi de la societat, com els que estem vivint...i molts altres.
  - En els moments de feblesa de la comunitat eclesial.
  - En les pròpies debilitats personals.
- La fe "entra en crisi" quan queda qüestionada l'esperança (la llum al final del túnel).
- Vist a l'inrevés: quan es perd l'esperança és quan es qüestiona la fe!
- Però segur que és precisament en aquests moments en els quals val la pena tenir fe!

3. D'aquí a poc temps no em veureu, però poc després em tornareu a veure

- I continua amb la imatge: «La dona, quan ha d'infantar, està afligida, perquè ha arribat la seva hora; però així que la criatura ha nascut, ja no es recorda més del sofriment, joiosa com està perquè en el món ha nascut un nou ésser.»
- Potser aquesta és la veritable crisi del nostre món, i, segons com, la nostra. No és una crisi de fe, és una crisi d'esperança! I comporta sofriment, el veritable sofriment humà.
- El plantejament no és només de Jesús. Ja hi era a l'Antic Testament, perquè és el de qualsevol creient.
- Cal un clam per l'esperança en els moments de crisi que qüestionen la fe.

- Un Salm meravellós: 126 (125): «Quan el Senyor renovà la vida de Sió, / ho crèiem un somni. / La nostra boca s'omplí d'alegria, / de crits i de rialles. / Els altres pobles es deien: / «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells!» / És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, / amb quin goig ho celebrem! / Renova la nostra vida, Senyor, / com l'aigua renova l'estepa del Nègueb. / Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls / criden de goig a la sega. / Sortien a sembrar tot plorant, / carregats amb la llavor; / i tornen cantant d'alegria, / duent a coll les seves garbes.»
- Una escena corprenedora, Emaús (Lc 24,13-35): De què parleu entre vosaltres tot caminant? Ells es van aturar amb un posat de decepció... Li contestaren: El cas de Jesús de Natzaret... Nosaltres esperàvem que ell seria el qui hauria alliberat Israel. Però ara ja som al tercer dia des que han passat aquestes coses! És cert que... però a ell no l'han vist pas. Aleshores Jesús els digué: Feixucs d'enteniment i de cor per a creure.»
- Cal haver passat per aquestes situacions de crisi. És el moment de les grans preguntes, les que demanen grans respostes.
- La invitació en aquests moments privilegiats és a viure la fe en el moment present,
  - estant instal·lats en la certesa del futur (l'escatologia),
  - des de l'anàlisi radical del mal i del sofriment que comporta la crisi,
  - descobrint que si no hi ha la certesa de la llum, del futur, quedem en situació radical de foscor on tot és possible,
  - sabent què provoca la fosca i apostant només pel que dóna llum.
- Això és el que ens ha donat sacramentalment el baptisme.
- L'única manera de viure en la llum enmig de la fosca, és viure en la caritat.
- I així com la llum fa desaparèixer la fosca, la caritat ha de fer desaparèixer les causes de la crisi, del sofriment, per fer néixer i créixer el Regne.

4. El vostre cor s'alegrarà quan us tornaré a veure. I la vostra alegria, ningú no us la prendrà. Aquell dia no em fareu cap més pregunta

- Només la vida en l'amor pot fer que l'alegria, enmig de la tristesa de la crisi, no sigui viure instal·lats en la ignorància, en la il·lusió vana, en la utopia sense fonament...
- És la resposta de la fe, des de l'esperança ferma, que fa viure en la caritat.
- El resultat és la joia del cor:
  - perquè les preguntes més radicals, més antropològiques, les contestem des de l'esperança i les vivim en la vida pràctica,
  - perquè no defugim cap dels plantejaments, aïllant-nos en un tancament que esdevindria culpable,
  - i perquè res ni ningú no em podrà prendre aquesta actitud radical del fons del cor. Perquè no és nostra, ve de Déu!
- Llavors és quan sóc ben conscient que visc la fe amb molta fermesa, però amb tota humilitat, perquè les meves respostes estan tretes de l'esperança i provades en la caritat.
- I perquè no defujo cap de les preguntes més humanes plantejades per les crisis més humanes possibles.
- Per això és "normal" que la fe rebroti més, quan més crisi hi ha.
- I per això puc dir que la fe em fa sentir molt més germà de tothom, perquè amb ells comparteixo les preguntes més fonamentals.

- I perquè amb la meva resposta de fe, que diu a tots i tothom que de resposta n'hi ha i que no puc quedar immobilitzat en la pregunta sense resposta, estic qüestionant tothom i ajudant a què es facin plantejaments i que si de cas no visquin només en el sense-sentit.
- Però el que de veritat desitjo és que "arribin a veure-hi", és a dir, voldria encomanar-los la joia de la fe, que creu en l'esperança que es fa realitat en la caritat ara i aquí.
- És la «Fe, esperança i caritat, la "joia" del creient», tal com hem titulat la xerrada.
- És el que voldríem intensificar aquest curs pastoral.
- En el fons volem continuar fent realitat el que es diu en els Actes dels Apòstols de la primera comunitat cristiana, model de la de sempre (Ac 2,46-47):

«A casa, partien el pa i prenien junts el seu aliment amb joia i senzillesa de cor. Lloaven Déu i eren ben vistos de tot el poble. I cada dia el Senyor afegia a la comunitat els qui acollien la salvació.»

5. L'Eucaristia i la Pasqua

- Abans, però, el ressò de dos salms pasquals:
- Salm 122 (121), amb la conclusió en la pau, com fa Jesús: «Quina alegria quan em van dir: / «Anem a la casa del Senyor!» / Ja han arribat els nostres peus / al teu llindar, Jerusalem. / Jerusalem, ciutat ben construïda, / conjunt harmoniós! / És allà que puguen les tribus, / les tribus del Senyor, / a complir l'aliança d'Israel, / a lloar el nom del Senyor. / Allí hi ha els tribunals de justícia, / els tribunals del palau de David. / Augureu la pau a Jerusalem: / «Que visquin segurs els qui t'estimen! / Que sigui inviolable la pau dels teus murs, / la quietud dels teus merlets!» / Per amor dels meus germans i els meus amics, / deixeu-me dir: «Que hi hagi pau dintre teu!» / Per la casa del Senyor, el nostre Déu, / et desitjo el benestar.»
- Salm 30 (29), amb l'única centralitat posada en Déu: «Amb quin goig t'exalço, Senyor! / M'has tret a flor d'aigua quan m'ofegava / i no has permès que se n'alegrin els enemics. / Senyor, Déu meu, / vaig cridar auxili i em vas guarir. / Senyor, m'has arrencat de la terra dels morts; / quan ja m'hi enfonsava, m'has tornat a la vida. / Canteu al Senyor, els qui l'estimeu, / enaltiu-lo recordant que ell és sant. / El seu rigor dura un instant; / el seu favor, tota la vida. / Cap al tard tot eren plors, / l'endemà són crits de joia. / Jo pensava, quan em veia segur: / «No cauré mai.» / Tu, Senyor, m'afavories / i em mantenies en un cim inexpugnable; / però, quan vas amagar la mirada, / vaig quedar trasbalsat. / He clamat a tu, Senyor, / he suplicat al meu sobirà: / «Què hi guanyaràs que perdi la vida / i baixi a la fossa? / És la pols que et lloarà, / que proclamarà que ets fidel? / Escolta, Senyor, compadeix-te de mi; / ajuda'm, Senyor!» / Has mutat en danses els meus planys, / m'has tret el dol i m'has vestit de festa. / Per això el meu cor et cantarà; no callaré. / Senyor, Déu meu, et lloaré per sempre.»
- La Pasqua és la resposta de Déu a la tristesa humana. La fe en la Pasqua permet viure amb esperança, instal·lats en la caritat, enmig de les creus dels divendres sants.
- Aquesta fe pasqual és la que es fa present en cada Eucaristia. Allà es visibilitza allò que Jesús diu (Jn 14,6): «Jo sóc el camí, la veritat i la vida. Ningú no arriba al Pare si no és per mi.»
- Per això nosaltres com a comunitat i personalment: **VOLEM VIURE I TRANSMETRE AQUESTA JOIA!**